

Çocuklar in Maddi De?erler Ölçe?i (ÇMDÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar in Maddi De?erler Ölçe?i (ÇMDÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18899>

Özet

Çocuklar için Maddi Değerler Ölçeği (ÇMDÖ), çocukların maddi varlıklara attıkları önemi ve değeri ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik araçtır. Bu ölçek, orijinal bir formun Türkçe diline uyarlanması çalışması sonucunda elde edilmiştir. Ölçeğin Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla geçerlik ve güvenirlilik çalışmaları yürütülmüştür. Yapılan analizler, ÇMDÖ'nün Türk çocukları örnekleminde maddi değerler yapısını ölçmek için yeterli düzeyde güvenilir ve geçerli olduğunu göstermektedir.

Ölçek, toplam 18 maddeden oluşmakta olup, Maddi Değerler yapısını üç ana alt boyutta incelemektedir: Materyal Merkeziliği, Materyal Mutluluğu ve Materyal Başarı. Çalışmalar, ölçeğin yapısal geçerliliğini Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile desteklemiştir ve iç tutarlılık katsayısının yüksek olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler

Maddi Değerler, Materyalizm, Çocuk, Psikolojik Ölçek, Geçerlik, Güvenirlilik, Uyarlama, Doğrulayıcı Faktör Analizi.

Yazarlar

Akın, A., Gülen, M., Kara, S., Yıldız, B.

Amaç

Çocuklar için Maddi Değerler Ölçeği'nin temel amacı, çocukların maddi varlıklara yönelik tutumlarını, inançlarını ve bu varlıkların kişisel mutluluk, başarı ve benlik merkezindeki yerini sistematik olarak ölçmektir. Bu özel çalışma, ölçeğin Türkçe konulan çocuk popülasyonunda kullanıma uygunluğunu sağlamak ve kültürel adaptasyonunu tamamlayarak psikometrik kanıtlarını sunmaktır.

Uyarlama çalışması, Türkiye'deki araştırmacılara çocukluk dönemi maddi değerler eylemlerini inceleme imkanı sunarak, tüketim kültürü ve değerler eylemi alanındaki çalışmalara bilimsel bir zemin sağlamayı hedeflemiştir.

Yapı

Çocuklar için Maddi Değerler Ölçeği (ÇMDÖ), bireyin hayatında maddi varlıkların merkezietini, mutluluk kaynağı olarak algılanmasını ve başarı göstergesi olarak görülmesini içeren üç temel boyuttan oluşan maddi değerler yapısını ölçmektedir. Ölçek, bu yapıları 18 madde üzerinden değerlendirmektedir.

Materyal Merkeziliği: Maddi eşyaların günlük yaşamda ne kadar merkezi ve önemli olduğunu ifade eder.

Materyal Mutluluğu: Maddi varlıkların kişisel tatmin ve mutluluğu sağladığını inancın ölçer.

Materyal Başarı: Maddi varlıkların kişinin başarısının ve sosyal statüsünün bir göstergesi olarak algılanmasını değerlendirir.

Geçerlik

Çocuklar için Maddi Değerler Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik çalışmaları kapsamında, ölçeğin kuramsal yapıya ne derece temsil ettiğini belirlemek amacıyla yapı geçerliliği incelenmiştir. Bu amaçla, faktör yapısının orijinal modele uygunluğunu test etmek üzere Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır.

Ek olarak, ölçek maddelerinin toplam puanla olan ilişkisini incelemek için madde analizi yapılmıştır. Bu analizde düzeltilmiş madde-toplam korelasyonu yöntemi kullanılarak, her bir maddenin ölçeğin genel yapısına ne ölçüde katkı sağladığını değerlendirilmiştir. Bu analizler, ölçeğin üç faktörlü yapısının Türk örneğinde korunduğunu doğrulamıştır.

Güvenirlilik

Çocuklar için Maddi Değerler Ölçeği'nin güvenirlilik incelemesi, iç tutarlılık yöntemine dayanarak gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) hesaplanmıştır.

Yapılan analizler sonucunda ÇMDÖ'nün genel güvenirlilik katsayısı .91 olarak rapor edilmiştir. Bu katsayı, ölçeğin maddelerinin kendi aralarında yüksek düzeyde tutarlılık gösterdiğini ve ölçülen yapının istikrarlı olduğunu, dolayısıyla güvenirliliğin psikometrik standartlara göre yeterli düzeyde olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini tespit etmek amacıyla, uyarılma çalışmasında Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA, ölçeğin teorik olarak varsayılan üç faktörlü yapısının (Materyal Merkeziliği, Materyal Mutluluğu, Materyal Başarı) veri setinde istatistiksel olarak desteklenip desteklenmediğini incelemiştir.

Bu analiz, ÇMDÖ'nün 3 alt boyuttan ve toplam 18 maddeden oluşan orijinal yapısının Türk kültürüne adapte edilmiş formunda da korunduğunu göstermiştir. Bu sonuçlar, ölçeğin yapı geçerliliğine güçlü bir destek sağlamaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Yazılı Anket/Öz Bildirim Ölçeği

Dil Kullanılabilirliği: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Yaş Grubu: Çalınma kapsamında belirtilen yaş grubuna ait kesin bir bilgi sunulmamış olsa da, çocuk popülasyonuna yönelik tasarlanmıştır.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki ilköğretim/ortaokul öğrencileri örneklemini üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Ölçek, 4'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullanmaktadır (1= kesinlikle katılmıyorum - 4= kesinlikle katılıyorum). Yüksek puanlar, çocuğun maddi değerlere daha fazla önem verdiğini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk, Maddi Değer, Materyal Merkeziliği, Likert Ölçeği, Psikometri, Yapı Geçerliliği, İç Tutarlılık, Ahmet Akin.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ahmet Akin

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Veri Kaynanda Belirtilmemiştir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: ahmet.akin@medeniyet.edu.tr

Yazın Adresi: Veri Kaynanda Belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2013 (Uyarlama çalışması yayın yılı)

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı ve izin koşulları için Sorumlu Yazar Ahmet Akin ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Online Makale Bağlantısı: Bu çalışmanın tam metnine Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Dergisi üzerinden erişilebilir: buefad.bartın.edu.tr

Kaynaklar

Akın, A., Gülşen, M., Kara, S. ve Yıldız, B. (2013). Çocuklar için Maddi Değerler Ölçeği Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliği. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2), 68 - 79. <http://dx.doi.org/10.14686/201321981>

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: cocuklar-icin-maddi-degerler-olcegi-cmdo-toad.pdf

Çocuklar için Maddi Değerler Ölçeği (ÇMDÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek toplam 18 maddeden ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır:

Materyal Merkeziliği (6 m): Maddi eşyaların bireyin hayatındaki merkezi rolünü ölçer.

Materyal Mutluluğu (6 m): Maddi varlıkların mutluluk kaynağı olduğu inancını ölçer.

Materyal Başarı (6 m): Maddi varlıkların başarı göstergesi olarak algılanmasını ölçer.